

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

N:o 1/1950.

främställning till Ålands landsting med förslag

till landskapslag angående penninginsamlingar i

landskapet Åland.

I riket utgavs den 22 december 1949 en förordning angående penninginsamlingar (815/49). Genom denna förordning upphävdes förordningen den 16 april 1920 angående föranstaltande av offentliga penninginsamlingar (99/20), som fortfarande gäller i landskapet.

Den sistnämnda förordningen är naturligtvis "litet naggad av tidens tand", men erkännas måste att den ännu på allra senaste tid i det stora hela väl fyllt sin uppgift. Den nya förordningen innehåller i korthet följande:

Med penninginsamling menas en verksamhet, varigenom medel erhålles för välgörande, allmännyttigt eller annat allmänt ändamål genom att vädja till allmänheten direkt eller genom förmedling av tryckalster, brev, post eller telefon eller på annat därmed jämförbart sätt. Uppbärande av sedvanlig kollekt i samband med gudstjänst eller annan offentlig religionsutövning anses ej såsom penninginsamling ej heller saluhållande av lyckönskings- eller kondoleansadresser.

Tillstånd till penninginsamling på ett läns område beviljas på skriftlig ansökan av länsstyrelse. En nyhet i förordningen är att även polismyndighet kan giva tillstånd till penninginsamling. Om nämligen sådan är avsedd att föranstaltas endast inom ett och samma polisdistrikt och under högst en månads tid, så gives tillstånd där till av vederbörande polismyndighet. Av ansökan bör framgå, vartill de influtna medlen skola användas samt tiden, sättet och platsen för insamlingen. Ansökan skall även, om insamlingen sker med listor eller kvitton eller genom försäljning av märken eller andra föremål, innehålla uppgift om listornas eller kvittonas antal samt de salubjudna märkenas eller föremålens antal och pris. I tillståndsbeviset skall angivas vem, som erhållit tillståndet, för vilket ändamål och för vilken tid det givits, området och tillfället för penninginsamlingen samt sättet för densamma. Tillståndet skall gälla för högst ett år, och förlängning beviljas ej. Redovisning över penninginsamlingen skall inom tre månader efter insamlingens avslutande ingivas i två exemplar till vederbörande polismyndighet, som överstyr det ena exemplaret till länsstyrelsen. Redovisningen skall innehålla bruttoinkomsten, ombudsmannaarvoden, trycknings- och reklamkostnader, funktionärernas arvoden, övriga verkställighetskost-

nader samt den rena vinsten av insamlingen. Av redovisningen skall även framgå vem eller vilka, som mottagit de influtna medlen för att användas för avsett ändamål.

Uti förordningen ingå slutligen föreskrifter om förfarandet, då missbruk yppa sig, samt straffbestämmelser, då penninginsamling skett utan vederbörligt tillstånd, eller då föranstaltaren ej uppfyller föresatta villkor eller försummar stadgad redovisningsskyldighet.

Landskapsnämnden, som anser reviderad lagstiftning i ämnet påkallad, har uppgjort förslag till landskapslag angående penninginsamlingar. Förslaget bygger i det stora hela på riksförordningen, anpassad efter landskapets särställning. Landskapsnämnden tillkommer sålunda de befogenheter och skyldigheter, vilka i riksförordningen tilldelats länsstyrelse. Förordningens bestämmelse i 2 § 2 mom. om rätt för polismyndighet i vissa fall att bevilja tillstånd till penninginsamling har icke kunnat medtagas i förslaget till landskapslag. Enligt överenskommelseförordningen angående ordnandet av polisvården och i samband därmed stående förvaltningsgrenar i landskapet Åland äger enbart landskapsnämnden befogenhet att i samråd med landshövdingen bevilja tillstånd till penninginsamlingar.

Stadgandet i 4 § 2 mom. i förordningen om publicering av beviljade tillstånd till penninginsamlingar har ej heller ansetts nödigt att intaga i landskapsnämndens förslag. Däremot har det syntts ändamålsenligt, att polismyndigheterna erhålla i avseende å vederbörlig övervakning avskrift av tillståndsresolutionerna. Närmare motivering torde icke vara av nöden.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsammast förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående penninginsamlingar i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas.

1 §.

Penninginsamling är en verksamhet, genom vilken man för att erhålla medel för välgörande, allmännyttigt eller annat allmänt ändamål vädjar till allmänheten antingen direkt eller genom förmedling av tryckalster, brev, post eller telefon eller på annat därmed jämförbart sätt.

Såsom penninginsamling i enlighet med denna landskapslag anses likväl icke av religiöst samfund i samband med offentlig religionsutövning anordnad sedvanlig uppbärning av kollekt bland de deltagan-

de och icke heller saluhållande av lyckönskings- eller kondoleansadresser.

2 §.

Tillstånd till föranstaltande av penninginsamling beviljas av landskapsnämnden.

Om landskapsnämndens skyldighet att införskaffa landshövdingens yttrande och avgöra ärende angående penninginsamling i samråd med landshövdingen är särskilt stadgat.

3 §.

Angående föranstaltande av penninginsamling bör göras skriftlig ansökan, av vilken jämte annat bör framgå till vilket ändamål de influtna medlen användas samt inom vilken tid, på vilket sätt och på vilket område penninginsamlingen föranstaltas.

Ärnar man föranstalta penninginsamling med listor eller kvitton eller genom försäljning av märken eller andra föremål, bör i ansökan uppgivas, förutom vad i 1 mom. nämnts, listornas eller kvittonas antal samt de salubjudna märkenas eller de andra föremålens antal och pris.

4 §.

I tillståndsbeviset till penninginsamling skall angivas vem

och för vilket ändamål tillståndet beviljats, under vilken tid samt på vilket sätt och på vilket område eller vid vilket tillfälle penninginsamlingen får föranstaltas liksom även andra nödigbefunna villkor. Avskrift av tillståndsbeviset skall tillsändas vederbörande polismyndighet.

I landskapsnämnden skall förteckning föras över alla inom landskapet Åland föranstaltade penninginsamlingar.

5 §.

Tillstånd till föranstaltande av penninginsamling beviljas för viss tid, högst ett år. Förlängning av den fastställda tiden beviljas icke.

6 §.

Den, som erhållit tillstånd till penninginsamling, bör för densamma avgiva redovisning, av vilken bör framgå vem eller vilka som mottagit de influtna medlen för att användas för det avsedda ändamålet, bruttoinkomsten av insamlingen, ombudsmannaarvoden, trycknings- och reklamkostnader, funktionärernas arvoden, övriga verkställighetskostnader samt den rena vinsten av penninginsamlingen.

I 1 mom. avsedd redovisning för föranstaltad penninginsamling bör inom tre månader efter insamlingens avslutande inlämnas i två exemplar till polisinrättningen i Mariehamn eller länsmannen på den

ort, där den, som handhaft insamlingen, har sin hemort.

Polisinrättningen eller länsman bör efter att ha mottagit den i 2 mom. avsedda redovisningen ofördröjligen insända det ena exemplaret därav till landskapsnämnden och uppbevара det andra i sitt arkiv.

7 §.

Landskapsnämnden åligger att med bistånd av polismyndigheterna övervaka föranstaltandet av penninginsamlingar inom landskapet.

8 §.

Iakttagas vid föranstaltande av penninginsamling icke stadgandena i denna landskapslag eller villkoren i tillståndsbeslutet eller sker vid föranstaltande av penninginsamling annars missbruk, kan landskapsnämnden återkalla tillståndet.

9 §.

Konstateras i redovisning för penninginsamling mindre felaktigheter eller brister, kan landskapsnämnden förordna att redovisningen inom bestämd tid bör rättas.

Har tillstånd till penninginsamling återkallats eller har redovisning för penninginsamling icke inlämnats inom bestämd tid eller är redovisningen så bristfällig, att i 1 mom. avsedd åtgärd icke är

tillfylllest, kan landskapsnämnden förordna en syssloman för att på mottagarens av tillståndet till penninginsamlingen bekostnad över- taga medlen och överlåta dem för det avsedda ändamålet samt avgiva redovisning för penninginsamlingen; och bör landskapsnämnden övervaka att sysslomannen vederbörligen fullgör sitt åliggande.

Rätt att hos landskapsnämnden anhålla om förordnande av ovan nämnd syssloman tillkommer även den, som bevisligen med sina medel främjat penninginsamlingen, samt offentlig åklagare.

10 §.

Var, som utan vederbörligt tillstånd föranstaltar penninginsam- ling eller bryter mot de i 4 § 1 mom. avsedda villkoren eller för- summar den i 6 § stadgade redovisningsskyldigheten, straffes med böter, såvida icke annorstädes för förbrytelsen strängare straff stadgats.

11 §.

Landskapsnämnden kan vid behov giva närmare anvisningar om till- lämpningen av denna landskapslag.

Mariehamn den 18 januari 1950.

På landskapsnämndens vägnar.

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.

Nº 1/1950.

LAGUTSKOTTETS betänkande Nº 1/1950 med an- ledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag, angående penninginsamlingar i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbe- gärt lagutskottets utlåtande, får utskottet vördsammast framhålla följande:

Såsom landskapsnämnden i sin motivering framhåller, har förordningen den 16 april 1920 angående föranstaltande av offentliga penninginsamlingar, vilken såsom tillkommen före självstyrelsens införande tillämpats här under hela självstyrelsetiden, i det stora hela väl fyllt sin uppgift ännu på den allra senaste tiden. Den föreslagna landskapslagen avser så- lunda icke att fylla något trängande behov, men då i riket den 22 de- cember 1949 antagits en ny förordning i ämnet, som skärpt bestämmelserna om övervakningen av penninginsamlingarna, kan det vara skäl att också här införa motsvarande föreskrifter.

De anmärkningar, som utskottet framställt mot förslaget, äro av enbart stilistisk natur och kunna närmare tagas i övervägande av justerings- och expeditionsutskottet. Utskottet anser det därför icke vara nödvändigt att här uppehålla sig vid desamma, utan föreslår för landstinget vörd- sammast

att landstinget ville godkänna lagförslaget.

Mariehamn den 21 februari 1950.

På lagutskottets vägnar:

Tor Brenning
Tor Brenning.

Axel Kuffschiöff
Axel Kuffschiöff.

Närvarande i utskottet: Tor Brenning, ordförande, Jan Erik Eriksson, Paul Påvals, Jonatan Sjöblom och Gerdus Ekström (suppleant).